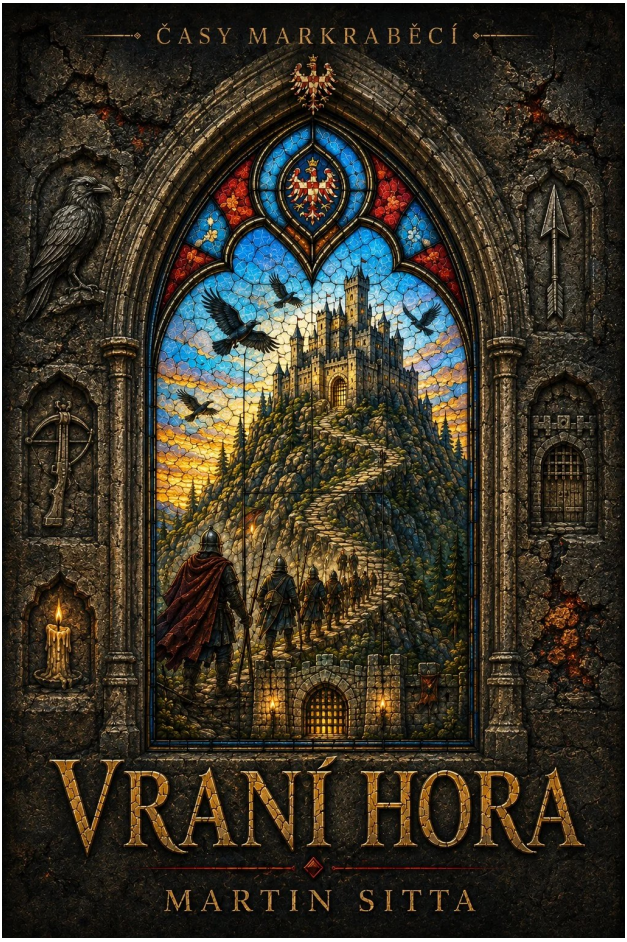

Ukázka z pracovního rukopisu

První dvě kapitoly a začátek třetí. Text se může před vydáním změnit.

I. KAPITOLA

Zavřená brána

Vraní Hora se mezi stromy ukázala až k večeru. Nad tmavým svahem nejprve vystoupila věž, potom kus šedé zdi a nakonec holé temeno kopce, na němž hrad seděl jako kámen, který už nikdo nedokázal odvalit.

Muži v čele kolony ztichli. Od rána téměř nesesedli a poslední míle je vedly po rozmoklé cestě, kde koně klouzali v kolejích vyjetých vozy. Přesto se únava při pohledu vzhůru změnila v pozornost. Každý si začal měřit svah, zeď a cestu k bráně, i když většina z nich věděla, že za šera odhadne jen málo.

Ctibor, který oddílu velel, nechal koně přejít do kroku. Vůz za družinou se naklonil v hluboké koleji a provazy kolem nákladu zasténaly. Podél bočnic ležely díly dvou žebříků, které dali v Městečku Trnávce narychlo svázat z rovných smrkových kmenů. Uprostřed spočíval těžký dubový trám, přitažený řetězem k podlaze vozu.

Ctibor si jej vyžádal už v Boskovicích. Tesaři v Městečku seřízli čelo trámu, provlékli pod ním čtyři lana a kovář stáhl přední konec pásy z obruče rozbitého kola. Nebyl to zavěšený obléhací stroj, jen beran pro osm mužů. Na řádné obléhání nestačil; Ctibor však nehodlal spoléhat jen na slib, že Bohušův člověk zvedne závoru.

Od Boskovic vyjel se třiašedesáti muži. Osm zůstalo po cestě s vyčerpanými koňmi a dva nemocné nechal v Jevíčku. Pod hrad přivedl třiapadesát bojeschopných: dost na přepadení nebo

potyčku na cestě, málo proti posádce za zdí.

Bohuš Stoš z Kounic jel po jeho pravici. Tmavý plášť měl zapnutý až ke krku a na hrad hleděl klidněji než muži, kteří měli v noci nést žebříky. Ctibor dosud nevěděl, jaké místo v markraběcí službě vlastně zastává. Nebyl velitelem ani úředníkem, jehož jméno by se četlo v rozkazech, přesto mu poslové ukazovali zapečetěné listy a purkrabí mu dávali koně bez zbytečných otázek. Přivážel příkazy, které se nesdělovaly celé družině, a znal lidi, o nichž měl Ctibor jen vědět, že existují.

„Támhle je vaše otevřená brána," řekl Ctibor. „Jak dlouho ji ten člověk udrží?"

„Má přístup k vratům i k závoře. Když budete připravení, mělo by to stačit."

Ctibor se ohlédl k vozu. „Proto vezu dva žebříky a beran. Jeden muž odstraní závoru. Posádku sám nezastaví."

„Ten trám vás na svahu zpomalí."

„Zpomalí. Jestli se ale vrata neotevřou, nebudu pod nimi stát s prázdnýma rukama."

„Než se vzpamatují, musíte být u brány."

O tom se přeli už za Jevíčkem a Ctibor neměl chuť začínat znovu. Věděl pouze, že během poslední noční hlídky dvakrát zhasne oheň nad vraty. Po druhém znamení má být závora vytažená z úchytů. Kdo ji odstraní a proč kvůli tomu riskuje krk, mu Bohuš neřekl.

Cesta klesla k několika stavením roztroušeným pod kopcem. Největší dvůr měl studnu, stodolu s propadlou střechou a dost místa pro koně i vůz. Dveře domů byly zavřené, chlévy prázdné. Obyvatelé odešli sami, nebo je posádka stáhla za hradby dřív, než se

v kraji objevili lidé markraběte Jošta.

Ctibor sesedl a rozdělil práci. Jaroš dostal pravý žebřík, Přibík levý, každý s osmi muži. Ještě za světla měli vyzkoušet každou příčku; v noci už nebude čas hledat, kde tesař ušetřil provaz.

Milota převzal beran s osmi nosiči, dvěma střídači a šesti štítníky. Trám stáhli z vozu a dvakrát s ním obešli dvůr. Už tam bylo znát, že na mokrém svahu bude každý chybný krok brzdit celou skupinu.

Hanuš odvedl střelce pod nízkou ohradu s výhledem na ochoz. Luk i kuše zůstaly pod plášti, aby tětivy nenavlhly. Ctibor mu připomněl jediné: nestřílet po každém stínu. Šipky budou třeba, až obránci začnou shazovat kameny.

Bohuš sesedl jako poslední. „Už o nás vědí."

„Věděli dřív, než jsme uviděli věž." Ctibor kývl ke svahu. „Pojďte. Chci vidět cestu zblízka."

Za posledním domem se cesta zvedala mezi křovinami. Prvních několik desítek kroků kryla ohrada a nízké stromky, potom se však svah otevřel a cesta vedla přímo k bráně. Vpravo padal terén do strže. Vlevo se ke zdi přibližoval zalesněný hřbet, ale poslední úsek byl i tam holý. Po dešti zůstala mezi kameny měkká hlína a mělké louže.

Na hradbě se objevil muž s kopím. Chvíli je pozoroval, pak zavolal dovnitř. Nad cimbuřím se ukázala další hlava.

Ctibor se zastavil u ohrady. Pravý přístup byl strmější, ale pod zdí pevný; vlevo byl svah mírnější, zato rozmáčený. Beran se k vratům dostane jen prostředkem cesty, která se v posledních dvaceti krocích zužovala a prudce stoupala. Nosiči budou muset trám rozhoupat na místě.

Vrata byla dvoukřídlá, z těžkých fošen stažených železem. Nad nimi vystupovala nízká věž s dřevěným ochozem. Pod cimbuřím čekaly hromady kamenů a u jedné střílny se na okamžik zalesklo lučiště kuše.

„Kolik jich odtud rozeznáte?“ zeptal se Ctibor.

„Dvě kuše jistě. Třetí střílna může být prázdná.“

„Konečně něco, co nevíte.“

Bohuš jeho tón přešel. „Znamení přijde během poslední hlídky. Víc vám slíbit nemohu.“

Ctibor ukázal k vratům. „Až oheň podruhé zhasne, půjde hlavní oddíl sem. Žebříky se zvednou současně na obou stranách. Jestli se vrata pohnou, pošlu zálohu k nim. Jestli někdo získá ochoz, stáhnu ji k jeho žebříku.“

„Muž uvnitř nebude mít mnoho času.“

„Moji také ne. V úplné tmě však nepoběží po mokrých kamenech rychleji jen proto, že to potřebujete.“

Na ochozu se objevil obránce s kuší. Zbraň opřel o hranu ochozu a začal mířit. Od hradby byli na jistý zásah ještě příliš daleko, Ctibor však nečekal, až si to muž vyzkouší. Při sestupu se zeptal na věc, kterou mu Bohuš mohl sdělit už před dvěma dny.

„Proč markrabě potřebuje právě tenhle hrad?“

„Hlavní vojsko se soustřeďuje u Boskovic. Vraní Hora kryje cestu, po níž mohou lidé jejího pána Jana Ozora přepadat markraběcí zásobovací vozy a posly.“

„To jste mohl říct dřív.“

„Na rozkazu by se nic nezměnilo.“

„Na rozkazu ne.“ Ctibor přeskočil strouhu plnou vody. „Na tom, co po neúspěchu udělám, možná ano.“

Do setmění muži oba žebříky sestavili a vyzkoušeli u stodoly. U pravého vyměnili dvě příčky, levý stáhli dalším provazem. Jaroš i Přibík každému ukázali místo u bočnice, aby se ve tmě nemuseli dohadovat.

Milota povede beran, střídače a štítníky. Otevřou-li se vrata, trám položí a do mezery vrazí sochory; jinak udeří do levého křídla vedle kování. Ctibor půjde za nimi. Hanuš dostane sedm střelců, zbytek zůstane v záloze a u koní.

Bohuš vyslechl plán stranou od ostatních. „S tím trámem nebudete u brány tak rychle, jak ten člověk potřebuje.“

„Rychlejší cestu jste nepřivezl. A jistotu otevřených vrat také ne.“

„Nejsem váš nepřítel, Ctibore.“

Ctibor sledoval muže, kteří znovu pokládali levý žebřík na zem. „To se ukáže ráno.“

Jarošovi, Přibíkovi a Milotovi zopakoval jen jejich část. Po druhém znamení má být levé křídlo pootevřené a oba žebříky současně u zdi. Nikdo se nesmí hnát před štíty ani zůstávat pod lámajícím se dřevem.

Milota, starší žoldnéř s prošedivělými vousy, si přitáhl řemen štítu. „A když se vrata otevřou jen na dlaň?“

„Trám položíte. Sochory do mezery, štíty za ně a tlačit. Jestli zůstanou zavřená, bijete do levého křídla. Ne do železa a ne do ostění.“

„A když obránci vrátí závoru dřív, než tam budeme?“

Ctibor se podíval k dubovému trámu ležícímu ve dvoře. „Od toho je beran.“

Po setmění začalo znovu pršet. Déšť nebyl prudký, zato vytrvalý. Stékal ze střech, rozmáčel dvůr a nutil střelce krýt luky a kuše pod plášti. Muži dostali chléb, studené maso a trochu piva. Oheň směli rozdělat jen v zadní světnici, za zavřenými okenicemi.

Ctibor usnul ve zbroji a probudil se s ramenem ztuhlým, jako by na něm ležel kámen. Spal sotva hodinu. Ve dvoře už stály skupiny připravené k odchodu. Někteří si ovazovali boty plátnem, jiní znovu zkoušeli přezky a řemeny. Mladík u levého žebříku mluvil tak rychle, že mu starší druh položil ruku na rameno a řekl, ať šetří dech na kopec.

Ranhojič rozložil ve světnici plátno, nádoby s vodou a několik dřevěných dlah. Nikdo se na jeho práci dlouho nedíval.

Bohuš čekal pod přístřeškem. Nad branou hořel malý oheň, jehož světlo se v dešti chvělo a mizelo za postavou hlídky.

„Jak dlouho ještě může čekat?“ zeptal se Ctibor.

„Nevím. Záleží, kolik lidí zůstalo u vrat.“

Ctibor se už neptal. Déšť bubnoval do převrácené kádě, ve stáji přešlapovali koně a muži podél stěn postupně umlkali. Když oheň nad branou zhasl, nikdo se nepohnul.

Po několika nádeších se světlo objevilo znovu, slabší než předtím.

„První znamení,“ řekl Bohuš.

Ctibor držel ruku zdviženou. Z hradu neslyšel nic, jen déšť a dech mužů v těsném dvoře. Oheň dál hořel. Čas se protahoval, až začal uvažovat, zda byl člověk uvnitř odhalen nebo čeká na

příležitost, která nepřijde.

Pak světlo zmizelo podruhé.

Ctibor sklonil ruku.

Žebříky vyrazily po stranách, nesené nízko nad zemí. Milotovi muži šli středem s beranem u boků a štítníci se tiskli kolem nich. Hlavní cesta patřila trámu; kdyby se nosiči museli vyhýbat jiné skupině, už by jej na svahu znovu nerozhýbali. Střelci se u ohrady rozdělili do předem vybraných míst. Bohuš zůstal pod prvním krytem s pěti muži, kteří hlídali cestu k táboru.

Dostali se nad zatáčku bez poplachu. Mokrá hlína tlumila kroky, ale beran táhl nosiče dolů při každém kluzkém došlapu. Pravá skupina postupovala po kamenitém pruhu. Přibíkovi muži museli na levé straně dvakrát změnit směr, aby obešli nejhlubší bláto.

Ctibor šel těsně za Milotou. Nad nimi zůstával hrad tmavý a oheň se znovu nerozhořel. Zpočátku slyšel jen dech, šustění pláštů, skřípění lan o dub a tlumené povely nosičů.

Pak přes hradbu proniklo zadunění. Jednou. Podruhé. Někdo uvnitř vyzvedával konce těžké závory z úchytů.

Ctibor zrychlil.

U levého žebříku sklouzla bota po mokrém kameni. Muž se zapotácel a konec dřeva udeřil do skály.

Nahoře někdo vykřikl.

„Teď!“ zavelel Ctibor.

Oba žebříky šly vzhůru. Pravý dosedl na zeď napoprvé. Levému ujela pata po blátě a muži jej museli znovu sklonit. U brány vyšlehlo světlo pochodně, po ochozu se rozběhly postavy.

Milotovi nosiči překročili mělkou strouhu v cestě. Štítníci sklonili široké štíty nad jejich hlavy a vytvořili nízký, nepravidelný kryt. Pod ním se muži nemohli narovnat. Nosiči na pravé straně drželi trám výš, protože cesta padala ke strži.

Zadrnčela Hanušova tětiva a téměř současně cvakly kuše. Jeden obránce se skryl za cimbuřím, druhý pustil kámen, který držel nad hlavou. Dopadl těsně před první řadu útočníků a roztříštil se o zem.

Levé křídlo vrat se pohnulo dovnitř. Mezi fošnami a ostěním se otevřela temná mezera.

„Otevřel!“ vykřikl někdo.

Za vraty propukl křik. Kov narazil na kov, něco těžkého zadunělo o dlažbu a mezera se začala zavírat.

„K bráně!“

Milota pobídl nosiče. Na prudkém úseku však nebylo možné běžet. Muži zkrátili krok, trám se mezi nimi rozkýval a dvakrát udeřil do štítu na levém boku. Než dorazili k prahu, vrata se zabouchla.

Zevnitř zaduněla závora v úchytech.

„Zvednout!“ zařval Milota.

Nosiči ustoupili o dva kroky, víc jim svah nedovolil. Rozkývali trám na lanech a vrhli jeho okovaný konec proti levému křídlu.

První úder se rozlehl průjezdem jako rána do prázdného sudu. Vrata se zachvěla, ale neustoupila.

„Znovu!“

Druhý úder zasáhl vrata výš. Železné pásy sklouzly po fošnách a vyrazily z nich dlouhou třísku. Nosiči se seskupili, ustoupili a

znovu přenesli váhu dopředu.

Nad nimi pokračoval boj o ochoz. Z pravého žebříku stoupali tři muži těsně za sebou. Jaroš držel skupinu u paty a posílal vzhůru dalšího. Na levé straně Přibíkovi lidé znovu usazovali žebřík do rozmáčené země.

Třetí úder zasáhl stejné místo jako první. Dřevo prasklo. Jedna fošna se prohnula dovnitř a železný pás kolem křídla se na okamžik odchlípl od povrchu.

„Ještě jednou!“

Z ochozu dopadl kámen. Narazil do dvou štítů položených přes sebe, prolomil jejich horní okraje a srazil předního nosiče na kolena. Trám se na lanech zvrátil. Okovaný konec udeřil do prahu, zadní část klesla do bláta a přimáčkla jednomu muži chodidlo.

Ctibor se vrhl k lanu. Spolu s Milotou a dvěma střídači nadzvedli dubový kus dost vysoko, aby raněného vytáhli. Muž se snažil vstát, ale noha jej neunesla.

„Dozadu s ním. Ostatní k trámu!“

Šipka pronikla mezerou mezi štíty a zasáhla jednoho ze střídačů pod klíční kost. Zhroutil se na muže před sebou. Milota ho odsunul stranou a obsadil jeho místo.

Beran zvedli znovu. Čtvrtý náraz rozšířil prasklinu, vrata se však už nepohnula ani o píď. Za nimi zadunělo dřevo o dřevo a po dlažbě se rozskřípala kola. Obránci přitlačili k závoře vůz nebo jinou těžkou překážku.

Na pravé straně se první lezec dostal těsně pod cimbuří. Kopí jej zasáhlo do ramene a odhodilo od zdi. Při pádu strhl druhého muže a oba dopadli mezi své druhy. Žebřík se odtrhl od kamene, sklouzl stranou a přimáčkl jednoho vojáka k zemi.

Přibíkovi muži konečně zvedli levý. První lezec vystoupal přes polovinu výšky, když obránci opřeli do horního konce dlouhou tyč. Pata ujela v blátě. Muži pod ní se ještě pokusili dřevo zachytit, ale žebřík se stočil a sesul po svahu.

Ctibor se znovu podíval k vratům. Milotovi muži drželi trám, už však neměli prostor k dalšímu úderu. Dva štíty byly rozštípnuté, jeden nosič ležel s nohou podivně vytočenou a druhý se dusil krví pod klíční kostí. Obránci se po pádu žebříků vraceli nad průjezd.

Na okraji ochozu se objevilo dlouhé poleno, které tři muži sunuli přes dřevěné zábradlí přímo nad beran.

„Pusťte trám!“ vykřikl Ctibor. „Zpátky! Štíty nahoru, raněné dolů!“

Nosiči ustoupili. Dubový kus dopadl před vrata právě ve chvíli, kdy se z ochozu zřítilo poleno. Narazilo do jeho zadního konce, odrazilo se ke zdi a srazilo štítníka, který nestačil uskočit.

Ústup byl horší než výstup. Zdraví se tlačili kolem raněných a současně drželi štíty proti hradbě. Kušníci od ohrady střídali vzhůru pokaždé, když se nad cimbuřím objevila hlava. Hanuš vypustil poslední šíp, přehodil luk přes rameno a pomohl odnést muže s rozdrceným chodidlem.

Ctibor zůstal nad zatáčkou, dokud kolem něj neprošli poslední z Jarošovy skupiny. Jaroš i Přibík byli zablácení a potlučení, ale stáli. Milota sestupoval za nimi s prázdnýma rukama. Beran zůstal před vraty, příliš těžký na to, aby jej pod palbou odnesli.

Teprve u ohrady se podařilo oddíl srovnat. Ctibor nechal šest mužů krýt cestu a ostatní stáhl k podhradním stavením. Po úspěšné obraně mohla posádka zkusit výpad; svah proto nesměl

zůstat bez hlídky.

Nad branou se znovu rozhořel oheň. Tentokrát jej nikdo nezakrýval.

Ve světnici s nejméně poškozenou střechou rozsvítili pochodně. Dva muži byli mrtví už při návratu, třetí přestal dýchat, když mu sundali promáčknutou přilbu. Muž se šipkou v tváři ještě chrčel, ale ranhojič po krátké prohlídce zavrtěl hlavou. Další čtyři utrpěli rány, které je vyřadí na týdny nebo měsíce. Rozseknuté ruce a pohmožděniny zatím nikdo nepočítal.

Ctibor znal jména mrtvých bez ptaní. Nechal je přenést do stodoly a přikrýt plášti. Ostatním rozdal úkoly: nosit vodu pro ranhojiče, udržovat oheň, držet hlídky a stáhnout rozbitý žebřík z cesty. Mrtvé mu rozkazy nevrátily; živým však daly něco dělat, dokud se jim nepřestaly třást ruce.

Bohuš pomáhal přidržet vojáka, jemuž ranhojič vytahoval šipku z ramene. Když bylo hotovo, vyšel za Ctiborem ke studni. Déšť slábl a nad lesem se začínalo rozednívat.

„Brána se otevřela," řekl. „Ten člověk udělal, co slíbil."

Ctibor si oplachoval ruce. Krev zůstávala v rýhách kolem nehtů a voda v míse rychle tmavla. „Na několik nádechů. Než jsme k ní donesli trám, byla znovu zavřená. Posádka potom udělala přesně to, co bych udělal já. Odrazila žebříky, vrátila závoru a přitlačila za vrata vůz."

„Beran poškodil křídlo."

„Na svahu jsme trám nerozhoupali dost a bez pevného krytu u něj muži nevydrželi. Víc lidí nebo méně bláta by možná pomohlo. Nic z toho teď nevrátí muže na nohy."

Ze světnice se ozval krátký, přerývaný křik. Ranhojič rovnal zlomenou ruku. Ctibor počkal, dokud nezeslábl.

„Tři mrtví. Čtvrtý nepřežije den. Další čtyři neunesou zbraň dlouhé týdny. A dovnitř jsme nedostali jediného muže."

„Vím, co to stálo."

Ctibor odložil mísu. „Ne tak jako já. Já jsem je přivedl pod tu zeď."

Od hradu zazněl hlas. Hlídka na cestě ukázala vzhůru.

Na ochozu nad branou stály tři postavy. Mezi sebou vedly čtvrtého muže se svázanýma rukama. Košili měl roztrženou, jednu stranu obličeje tmavou od krve. Kráčel s obtížemi, ale po vlastních nohou.

Bohuš vedle Ctibora znehybněl.

„Je to on?"

„Ano."

Z hradu někdo zavolal: „Tady máte svého člověka!"

Muž už měl kolem krku provaz. Obránci jej dovedli k trámu vyčnívajícímu z ochozu, přehodili přes něj volný konec a chytili zajatce pod pažemi. Žádný rozsudek nečetli.

Vzepřel se až u kraje. Na okamžik stáhl jednoho z mužů s sebou, potom jej druzí srazili přes ochoz.

Provaz se napjal. Tělo udeřilo zády do kamenné zdi a několikrát sebou škublo. Pak zůstalo viset nad vraty, která se v noci pokusil otevřít.

V podhradí nikdo nepromluvil. Dokonce i ze světnice s raněnými přestal na chvíli doléhat hlas.

Ctibor hleděl na Bohuše. Tvář měl klidnou, ale pěsti sevřené u boků.

„Teď už víte, co stálo jeho slovo."

„Věděl, co mu hrozí." Bohuš odtrhl pohled od těla. „To nepomůže jemu ani vašim mrtvým."

Za visícím mužem se obránci vraceli k práci. Doplňovali kameny na ochoz, odklízeli rozbité dřevo a zřejmě zpevňovali překážku za vraty. Po dnešní noci budou hlídat každou závoru i každého člověka uvnitř.

Ctibor si promnul ztuhlé rameno. „Mám zásoby na šest dní. Osm, když něco najdeme v podhradí. Nemohu uzavřít všechny cesty a z jednoho dubového trámu tady nepostavím krytý obléhací stroj. Druhý útok na stejném místě by přidal další těla k těm ve stodole."

Ukázal k zavřené bráně.

„Potřebuji jinou cestu. Máte ji?"

Bohuš dlouho hleděl na Vraní Horu. „Ne. Vít z Loštic, obchodník, mi ale před časem řekl, za kým v tomhle kraji jet, kdyby nastaly potíže. Dnes za ním pojedu."

„Umí dobývat hrady?"

„Nevím, zda někdy nějaký hrad dobýval." Bohuš se naposledy podíval k tělu nad branou. „Vím jen, že Vít jeho jméno nevyslovil lehce."

II. KAPITOLA

Hvozd

Déšť ustal ještě před svítáním, ale ze střechy sýpky kapalo dlouho potom. V podstřeší stály tři nádoby a každá se plnila jiným tempem. Nejrychleji přibývalo v dřevěném vědru pod severním trámem. Každá další kapka do něj dopadla s dutým ťuknutím, které bylo slyšet přes celý dvůr.

Beneš z Hvozdu stál na poslední příčce žebříku a nožem vyrýval změklé dřevo z konce trámu. Špička čepele zajela hlouběji, než čekal. Vytáhl ji, setřel hnědou drť o rukáv a zkusil místo o dlaň vedle. Tam už dřevo drželo.

„Shnilý konec půjde pryč, ale do zdravého dřeva se řezat nebude," zavolal k mužům na střeše. „Než se ho dotknete sekerou, podepřete celý trám. Kdyby se pohnul, vezme s sebou polovinu krovu."

Petr se naklonil přes odkrytý okraj došků. Patřil k nejstarším čeledínům a práci se dřevem rozuměl lépe než mladý čeledín Staněk, který klečel o kus výš a přidržoval svinutou plachtu.

„Pod kůlnou leží dvě otesané klády," řekl Petr. „Jedna by stačila. Jenomže jste je nechal pro chlév."

Beneš se podíval přes dvůr. Klády ležely pod stěnou kůlny, očištěné od kůry a na koncích podložené kameny. Než stačil odpovědět, ozvala se za ním jeho žena Markéta.

„Pro chlév tam také zůstanou. Jestli je obě spotřebujete na sýpku, v zimě nám spadne střecha na dobytek. Obilí pak sice bude

v suchu, ale nebude koho krmit.“

Stála uprostřed dvora s klíči zavěšenými u pasu a v ruce držela prázdnou misku. Nebyla vysoká, ale držela se zpříma a mluvila tak, že ji slyšeli i muži nahoře.

Beneš slezl o dvě příčky níž. „Když necháme shnilý trám bez podpěry, nebude na jaře co opravovat. V noci jsme obilí přenesli, ale před sněhem se musí vrátit do sucha.“

„Vezmi jednu,“ odpověděla Markéta. „Petr z ní odřízne jen tolik, kolik bude potřebovat. Zbytek se vrátí ke chlévu a nikdo ho mezitím nespálí ani nerozřeže na lavici.“

Beneš přikývl. „Dobře. Vezmeme jednu a Petr použije jen to, co potřebuje.“

„To jsi mohl říct rovnou.“

Beneš se pousmál a znovu vystoupil. Markéta se mezitím obrátila ke stáji, kde šedá klisna od včerejška našlapovala opatrně na levou přední nohu. Nešlo jí jen o jednu kládu. Po sýpce čekal chlév, kovář, sůl na zimu, prasklé obruče na sudech a klisnino kopyto. Na Hvozdě každá oprava ukrojila něco z práce nebo zásob, které budou brzy chybět jinde.

Tvrz stála na návrší několik set kroků nad vsí stejného jména. Kdo k ní přijížděl od Bouzova, spatřil nejprve dřevěné hrazení mezi stromy a teprve potom obytný dům s kamenným přízemím a dřevěným patrem. Na přístupné straně vedl mělký příkop, jinde dvůr chránil svah a les. Nad vraty se táhl nízký ochoz, z něhož bylo vidět na cestu stoupající od vesnických střech.

Uvnitř hrazení stály sýpka, stáj, chlév, kůlna a několik menších staveb. Po dešti se mezi nimi drželo bláto a pod okraji střech se táhly mělké stružky. Větší oddíl by palisádu prorazil bez dlouhého

obléhání. Zloděje, potulné vojáky nebo několik ozbrojených mužů však nutila překonat zavřenou bránu a chvíli se zdržet pod očima obránců.

Benešovi bylo jednatřicet let a Hvozd byl jediný majetek, který mu skutečně patřil. Nebyl vysoký ani mohutný. Měl štíhlou, pevnou postavu a pohyboval se rychle, i když nemusel. Ve střetech, které měl za sebou, se naučil nestavět sílu proti síle, pokud měl jinou možnost. U shnilého trámu mu však nepomohla rychlost ani zkušenost. Dřevo se muselo podepřít, odříznout a nahradit. Jinak jednou povolí pod vlastní vahou.

Od vrat se ozval dusot kopyt. Markéta se otočila právě ve chvíli, kdy do dvora vjel velký hnědý valach. Jezdec musel při průjezdu sklonit hlavu, přestože břevno nad vraty nebylo nízko.

Dobeš z Opatovic, Benešův nejbližší muž v ozbrojených věcech, se vracel z Bouzova, kam jel shánět tesaře. Byl o čtyři roky mladší než Beneš, ale vedle něj působil starší. Měl široká ramena, silné paže a klidné, úsporné pohyby. U sedla mu visel těžký meč, jaký by Beneš nechtěl vláčet celý den. Dobeš s ním uměl udeřit tak, že ustoupil i muž za dobrým štítem.

Sesedl a podal otěže Markovi. Chlapec na Hvozdě pomáhal u koní; převzal je oběma rukama a hned se podíval na zpěněné boky valacha.

„Proveď ho, dokud se nevydýchá, a teprve potom mu dej vodu," řekl Dobeš. „Cestou zpátky jsem ho hnal víc, než se mu líbilo."

Marek přikývl a odvedl valacha ke stáji.

Dobeš si stáhl rukavice a prohlédl odkrytou střechu. „Tesaře jsem našel na Bouzově. Do neděle odtud neodejde. Dřív prý

nemůže.“

Staněk se na střeše zasmál. Markéta po něm krátce pohlédla a on sklonil hlavu k doškům.

„Do neděle to zakryjeme,“ řekl Beneš. „Až přijde, ať nejdřív spraví trám. Zbytek počká.“

„Můžu se nejdřív najíst, nebo mám hned nahoru?“

„Nejdřív podrž žebřík. Běla ti něco přinese.“

Dobeš se postavil k žebříku a položil na něj dlaň.

Beneš se vrátil k odkrytému trámu.

Markéta mezitím odešla do domu. Za chvíli vyšla Běla s chlebem, kusem sýra a cibulí na dřevěném prkénku. Byla nejstarší ženou domácnosti a lidé se v její blízkosti rychle naučili, že jídlo má své místo a svůj čas.

„Položím vám to na špalek,“ řekla Běla Dobešovi. „A prkénko mi potom vraťte.“

„Vrátím.“

Běla přikývla a odešla. Dobeš ukousl ze sýra a dál držel žebřík.

Do poledne odstranili nejhorší došky a přes odkryté místo natáhli plachtu. Petr otesal provizorní podpěru, Dobeš nadzvedl konec trámu a společně na ni pomalu přenesli jeho váhu.

Trám držel a plachta odváděla vodu. Bylo to však jen na několik dní; do té doby museli sehnat tesaře, nový kus dřeva a peníze na práci.

Když Petr se Staňkem odešli k jídlu, Beneš si umyl ruce u studny. Studená voda mu zpod nehtů odnášela hnědou drť. Dobeš seděl na lavici u domu a dojídal cibuli. Těžký meč měl opřený vedle sebe.

Pod přesahem střechy stál Matěj. Prohlížel tětivu lehčí kuše a prsty hledal místa, kde se vlákna začínala třepit. Bylo mu kolem čtyřiceti a na Hvozdě sloužil už Benešovu otci. Ze všech Benešových lidí nejlépe zacházel s kuší a málokdy promluvil dřív, než měl větu promyšlenou.

Dobeš si otřel ruce o nohavice. „Kovář chce šest grošů. Tři za podkovy a nové hřeby do vrat, tři za Ješkovu přilbu." Ješek patřil k Benešovým ozbrojeným mužům.

„Přilba počká," řekl Beneš.

Matěj zvedl oči od tětivy. „Ješek z toho radost mít nebude."

Dobeš přikývl. „Za podkovy a hřeby chce zaplatit hned. Přilbu bez zbytku nevydá."

Beneš se posadil na okraj lavice. Poslední větší peníze přivezl před měsícem za doprovod dvou vozů do Olomouce. Cesta byla klidná, odměna poctivá a téměř celá zmizela dřív, než ji stačil uložit. Část dostali muži, část kovář, část šla na krmivo a opravu postroje.

Hvozd jej uživil jako hospodáře. Jako pán několika ozbrojených mužů však viděl každý groš zmizet dřív, než se stačil ohřát v dlani. Bez nich by přesto nebylo komu svěřit bránu, doprovod vozu ani ochranu Hvozdu, když odjel.

„Dej mu tři groše. Přilbu ať si nechá, dokud nepřijde další placená cesta. Ješkovi to řeknu sám."

Matěj uložil tětivu do voskovaného plátna a vrátil se ke kuši.

Na protější straně Markéta zvedla šedé klisně přední nohu a přejela prsty po prasklině u okraje kopyta. Marek držel zvíře za ohlávku a snažil se stát mimo dosah jejího ocasu.

Dobeš klisnu chvíli sledoval. „Kovář by ji měl vidět dřív, než začne kulhat. Jestli bude prasklina pokračovat, na cestu ji nevezmeš.“

„Až kovář přijede pro ty hřeby, ukážeme mu ji,“ řekl Beneš.

Dobeš přikývl. „Čím dřív, tím líp.“

Matěj obrátil hlavu k vratům. „Po cestě stoupá jeden jezdec.“

Beneš nejprve neslyšel nic. Teprve po chvíli rozeznal mezi zvuky dvora pravidelný dusot jediného koně.

Na Hvozd nepřijíždělo mnoho cizích lidí bez předchozí zprávy. Obchodníci mířili spíš k Bouzovu nebo do Loštic a sousední vladykové posílali napřed služebníka, pokud nešlo o naléhavou věc. Beneš vzal meč opřený u lavice. Nepřipjal si jej, jen ho držel v ruce. Dobeš udělal totéž. Matěj položil kuši tak, aby na ni snadno dosáhl, ale tětivu nenapínal.

Ve vratech se ukázal osamělý jezdec. Seděl na tmavém koni s boky potřísněnými blátem a se zaschlou pěnou kolem udidla. Muž byl menší, hubený a přes prostý kabátec měl tmavý plášť bez rodových barev. U pasu mu visel krátký meč a před sedlem kožená brašna.

Ondřej, který držel službu u brány, nechal jezdce projet teprve poté, co muž odložil ruku od jílce. Bránu za ním nepřivřel, ale zůstal u závory a pozoroval cestu, dokud se mezi stromy neukázalo, že za návštěvníkem nikdo další nejede.

Muž sesedl bez pomoci, ne však lehce. Po dopadu zůstal chvíli u sedla a rozhýbával levou nohu. Pak se rozhlédl po dvoře. Pohledem přešel po hrazení, ochozu, budovách, lidech i zakryté střeše sýpky. U ničeho se nezdržel dlouho, ale nic důležitého nevynechal.

„Hledám Beneše z Hvozdu,“ řekl.

Beneš k němu přistoupil. „Našel jste ho.“

„Jsem Bohuš Stoš z Kounic. Přijíždím ve věci markraběte Jošta.“

Zpod pláště vytáhl úzké pouzdro a podal Benešovi složený proužek pergamenu. Na konci visela malá pečeť. Beneš ji otočil proti světlu. Znak znal. List obsahoval jen několik řádků a potvrzoval, že jeho nositel jedná z Joštova pověření a může požádat o pomoc ve věci, jejíž podrobnosti sdělí ústně.

Beneš text přečetl podruhé. List dokazoval, kdo Bohuše poslal. Nevysvětloval, proč přijel právě na Hvozd.

Markéta mezitím přešla od klisny. Beneš jí pergamen podal. Přečetla jej, vrátila mu ho a zavolala na Marka, aby návštěvníkův kůň nejprve vychladl a teprve potom dostal vodu.

„Pojďte dovnitř,“ řekl Beneš Bohušovi. „Jestli jste jel od včerejška, potřebujete jídlo dřív, než začnete vysvětlovat markraběcí věc.“

Bohuš sáhl po kožené brašně přivázané před sedlem a sám si ji odvázal. Beneš mu v tom nebránil.

Vešli do hlavní světnice. Nebyla velká. U jedné stěny stál dlouhý stůl, u druhé truhlice a lavice. Nad ohništěm visel kotlík a v koutě ležely svazky sušených bylin. Na stěně byl Benešův starší štít, dvě kopí a dřevěný kříž. Hvozd neměl síň určenou jen pro hosty. Důležité rozhovory se vedly tam, kde se jindy jedlo, spravovalo šatstvo a rozhodovalo o práci na další den.

Bohuš položil brašnu k nohám a sundal si mokrý plášť. Krátký meč si ponechal u pasu. Beneš se posadil naproti němu, Dobeš na konec lavice u dveří. Markéta zůstala stát, dokud Běla nepřinesla chléb, sýr a džbán slabého piva.

Běla postavila jídlo před hosta. „Plášť pověsím k ohni. Nechte boty u dveří, ať nenanosíte bláto po celé světnici.“

Bohuš jí plášť podal. „Děkuji.“

Běla odnesla mokrou látku k ohništi a potom odešla.

Bohuš se podíval na Markétu. „Potřebuji mluvit o věci, která nemá opustit tento dům. Myslel jsem, že u toho bude jen Beneš a jeho nejbližší muž.“

„Má žena spravuje Hvozd a ponese následky každé služby, kterou přijmu,“ odpověděl Beneš. „Dobeš je můj nejbližší muž v ozbrojených věcech. Jestli nemůžete mluvit před nimi, neřeknete nic, podle čeho bych se mohl rozhodnout.“

Bohuš chvíli váhal, potom přikývl. Markéta se posadila na konec lavice a Dobeš se opřel zády o stěnu.

Bohuš se napil a odlomil si kus chleba. Pod očima měl tmavé kruhy. Na pravém rukávu zůstala zaschlá skvrna a při pohybu držel bok nepatrně dál od stolu, jako by se látkou nechtěl ničeho dotknout.

„Ptal jsem se Víta z Loštic, komu svěřit ozbrojený doprovod a cestu, která se může změnit ve větší potíž. Řekl vaše jméno a žádné jiné. Proto jsem přijel sem.“

Beneš znal Víta od školních let v Mohelnici. Věděl, že jeho obchod sahá dál než většina loštických vozů a že na cestách slyší zprávy, které se k jiným lidem nedostanou. Nikdy se ho však neptal, komu podobné rady dává ani co za ně očekává.

„Vít vás poslal za mnou a mně o tom nic neřekl,“ řekl Beneš. „Povězte tedy rovnou, co potřebujete.“

Bohuš položil chléb na prkénko. „Markrabě chce rychle získat Vraní Horu. Ctibor, který vede oddíl pod hradem, se o to minulou noc pokusil a neuspěl."

Dobeš se přestal opírat o stěnu. Jeho pohled zůstal na Bohušovi.

Bohuš popsal příjezd Ctiborova oddílu i člověka uvnitř hradu, který měl při poslední hlídce odstranit závoru. Neřekl jeho jméno ani způsob, jakým jej získali. Muž dal smluvené znamení a vrata skutečně otevřel, jenže obránci jej přemohli dřív, než Ctiborovi lidé pronikli dovnitř. Útok proti bráně i oba žebříky posádka odrazila. Tři muži zůstali mrtví pod hradbou a několik dalších odnesli s těžkými zraněními.

„Za svítání vyvedli našeho člověka na ochoz," pokračoval Bohuš. „Ctiborovi muži i já jsme stáli v podhradí a viděli, jak mu uvázali provaz kolem krku. Oběsili ho nad vraty, která se jim pokusil otevřít."

Oheň v ohništi zapraskal. Bohušova pravá ruka zůstala položená na stole, ale prsty se pomalu sevřely. Beneš si vzpomněl na tmavou skvrnu na jeho rukávu. Neptal se, komu patřila krev.

Dobeš se podíval k zavřeným dveřím. „Po takovém útoku budou hlídat bránu, každého člověka uvnitř a všechny cesty, o kterých posádka ví. Jestli Ctibor zaútočí znovu stejným místem, pošle lidi proti připraveným kuším."

„Ctibor to ví," odpověděl Bohuš. „Má méně než padesát bojeschopných mužů, zásoby na několik dní a rozkaz získat hrad. Nemůže jej sevřít ze všech stran ani čekat týdny. Potřebuje cestu, kterou obránci nebudou hlídat stejně jako hlavní bránu."

Beneš se obrátil k Dobešovi. Věděl, že na Vraní Hoře sloužil jako mladý muž a že o ní mluví nerad. Hrad patřil k jeho životu

před Hvozdem, stejně jako uherské tažení a služby, z nichž si přinesl několik jizev, jmen a nechuť k mužům, kteří uměli škodit bez otevřeného rozkazu.

„Znáš něco, co Ctiborovi lidé zvenčí nenajdou?“ zeptal se.

Dobeš přešel ke stolu, postavil doprostřed prázdný džbán a k jeho severní straně položil dva kusy chleba.

„Ve skále pod severní zdí je východ,“ řekl. „Používal se pro posla nebo pro jednoho či dva muže, kteří měli opustit hrad bez otevření hlavních vrat. Posádka o něm ví. Zevnitř vede chodba k malým vratům zavíraným trámem. Venku je kamenná plošina a z ní se spouštěl provazový žebřík. Hlídka z hradby vidí na místo, kam žebřík dosáhne, i na svah pod ním. Kdo by k němu přišel běžnou cestou, ukáže se dřív, než se dotkne první příčky.“

Bohuš se sklonil nad stůl. „Takový východ nám nepomůže, jestli jej posádka zná a vidí na celý přístup.“

Dobeš posunul druhý kus chleba o kus stranou. „Pod převisem začíná úzká rozsedlina. Z hradby do ní není vidět. Když jsem na Vraní Hoře sloužil, lezli jsme jí vzhůru a potom po přirozených římsách pod skálou. Dělali jsme to bez svolení. Dostali jsme se několik loktů pod plošinu, ale poslední kus byl hladký a převislý. Bez lana a železného háku jsme dál nemohli.“

„A s hákem?“ zeptal se Beneš.

„Mohl by se zachytit za horní hranu nebo ve spáře nad převisem. Lehký muž by se potom dostal na plošinu. Nikdy jsme to nezkusili. Zespodu není vidět, zda je nahoře místo, které hák bezpečně udrží.“

Bohuš se dotkl kraje chleba, kterým Dobeš označil rozsedlinu. „Kdy jste tou cestou šel naposledy?“

„Před třemi lety. Od té doby mohla voda odnést stupy, kus římsy se mohl utrhnout a vstup zarůst nebo se sesunout. Staré skoby, které jsme zaráželi do spár, mohou držet, ale také se mohou vytrhnout při prvním zatažení.“

„Tři roky nejsou tak dlouhá doba,“ řekl Bohuš.

Dobeš si jej změřil. „Na suché cestě ne. Na mokré skále stačí jedna zima.“

Beneš ukázal na džbán. „Kdybys došel pod plošinu, stále by nad tebou zůstala hlídka a vrata zavřená zevnitř. Zatím máme možnou cestu ke skále, ne cestu do hradu.“

„Přesně tak,“ odpověděl Dobeš. „Nejdřív musíme zjistit, zda rozsedlina ještě vede vzhůru, odkud je vidět na plošinu a jak často ji kontrolují. Dokud to neuvidím, nedokážu říct ani kolik mužů by cestou prošlo.“

Bohuš chvíli sledoval improvizovaný náčrt. „Na hradě jste sloužil dlouho?“

„Několik let. Pak jsem odjel s družinou jednoho moravského pána do Uher. Když jsem se vrátil, byl na Vraní Hoře nový purkrabí, Mikuláš z Křižanova.“ Dobeš se opřel dlaní o stůl. „Nekřičel a málokdy trestal před svědky. Uměl však zařídit, aby nejhorší služba připadla vždy stejnému muži, cizí chyba se objevila v jeho účtu a část žoldu zmizela tam, kde nešlo dokázat, kdo ji vzal. Patřil jsem k lidem starého purkrabího a jeho novým oblíbencům jsem se neklaněl. Několik měsíců mi stačilo, abych pochopil, že mi jednou připíše něco horšího než chybějící žold. Službu jsem vypověděl a odešel.“

Beneš znal většinu toho příběhu, ale Dobeš jej dosud nikdy nevyprávěl tak souvisle. Pod Žilinou ho viděl držet úzký prostor

mezi převráceným vozem a příkopem proti mužům, kteří byli blíž a měli početní převahu. Před Mikulášem však neměl kam postavit nohy ani proti čemu zvednout meč.

„Nevíte, zda na hradě zůstal?“ zeptal se Bohuš.

„Nevím. Jestli tam je, zadní východ bude hlídat lépe než starý purkrabí. Ne proto, že by se bál lidí venku. Nevěřil ani vlastním.“

Bohuš se obrátil k Benešovi. „Potřebuji někoho, kdo se na tu skálu podívá a oddělí cestu od vzpomínky. Po včerejší noci nechci dalšího člověka, který mi u stolu slíbí otevřenou bránu. Chci vědět, zda se k východu dá přiblížit, aniž hrad pozná, co hledáme.“

Beneš se zadíval na kusy chleba a džbán. Dobeš znal vstup, ale nevěděl, co z něj po třech letech zůstalo. Bohuš potřeboval výsledek rychle, protože Ctiborovi ubývaly zásoby a rozkaz z Boskovic se nezmění jen proto, že první pokus skončil třemi mrtvými. Nic z toho však nenutilo Beneše slíbit útok, který ještě ani nemohl naplánovat.

„Na průzkum mohu jet,“ řekl. „Nejdřív uvidím hrad, Ctiborův tábor a následky prvního útoku. Dobeš nám ukáže vstup do rozsedliny. Dokud nebudeme znát cestu, nikdo z mých lidí po skále nepoleze a žádný útok se nebude připravovat mým jménem.“

Bohuš přikývl. „To po vás dnes nežádám. Potřebuji, abyste vyjel se mnou a řekl mi, zda má smysl pokračovat.“

Markéta se opřela předloktím o stůl. „Průzkum znamená cestu, muže, koně a nejspíš několik dní, během nichž tu nebude hospodář ani Dobeš. Řekněte rovnou, kolik za něj markraběcí služba zaplatí, a oddělte to od odměny za případný útok.“

Bohuš k ní obrátil oči. „Za cestu a průzkum půl kopy grošů, paní. Krmivo, jídlo a jiné přímé náklady uhradíme zvlášť. Jestli

Beneš zjistí, že cesta neexistuje nebo není použitelná, dostane tuto částku stejně. O odměně za další službu budu mluvit teprve tehdy, až budeme vědět, co po něm žádáme."

Markéta už v půl kopě viděla kováře, tesaře a většinu dřeva na střechu. Všechny opravy Hvozdu tím nezaplatí a kvůli takové částce Beneš nikoho nepošle do nepřipraveného útoku. Za cestu a skutečný průzkum to však byla poctivá odměna.

„Pojedou se mnou Dobeš a dva moji muži," řekl Beneš. „Budou poslouchat mě. Jestli řeknu, že se vracíme, nebudete je zadržovat Ctiborovým rozkazem ani slibem větší odměny. Půl kopy dostanu za průzkum, i kdybychom našli jen zasypanou puklinu."

„Souhlasím. Ctibor potřebuje pravdivou odpověď víc než další slib."

„Vyjedeme za svítání. Dnes už je pozdě na cestu i na prohlídku svahu."

Bohuš se poprvé od příchodu opřel celou vahou o lavici. Únava mu na okamžik stáhla tvář. „Za svítání stačí."

Běla vešla pro prázdné nádoby a pohledem zhodnotila, kolik z jídla zůstalo. Markéta vstala.

„Nocleh dostanete v hostovské komoře při východním hrazení," řekla Bohušovi. „Je oddělená od domu, takže vás ráno nevzbudí kuchyně. Běla vám ukáže dveře a přinese suchou přikrývku."

„Stačilo by mi místo u ohně."

„U ohně spí lidé, kteří vstávají před svítáním a nepotřebují překračovat markraběcího člověka pokaždé, když jdou pro vodu. V komoře budete mít klid a svou brašnu u sebe."

Bohuš vstal a sám vzal koženou brašnu. „Děkuji za přijetí. Vím, že vám tím přidělávám práci.“

„To už dnes není první,“ odpověděla Markéta a podívala se ke střeše sýpky.

Běla odvedla Bohuše přes dvůr. Hostovská komora stála při východním hrazení, několik kroků od kůlny a nízkého přístřešku na nářadí. Byla celá ze dřeva, s jedinou místností a malou okenicí do zahrady. Od obytného domu ji dělil volný pruh dvora.

Beneš zůstal ve světnici s Dobešem. Džbán a dva kusy chleba stále ležely na stole.

„Před Bohušem jsi řekl, co potřeboval slyšet o cestě,“ začal Beneš. „Teď mi řekni všechno, kvůli čemu se můžeme zítra otočit — nebo kvůli čemu může někdo spadnout.“

Dobeš si přitáhl lavici. „Dole po dešti teče voda a kamení se pod botou hýbe. První strmý úsek jsme lezli po skobách; žádné bych dnes nevěřil bez zkoušky. Nad ním vede úzká římsa; jednou se nám utrhl kus okraje. Pod převisem je širší místo pro dva lidi. Dál jsem nikdy nebyl.“

„Kolik vás chodilo?“

„Nejvýš tři. Jeden někdy zůstal dole. Na římsách jsme se nepředcházeli a každý nesl jen krátkou zbraň.“ Dobeš si promnul dlaně, jako by v nich znovu cítil mokrý kámen. „Kdybych měl dnes rozhodnout bez průzkumu, nevzal bych tam nikoho dalšího.“

Beneš přešel k oknu. Petr se Staňkem stahovali žebřík od sýpky a provizorní plachta se v lehkém větru zvedala nad došky. „Železný hák jsi zmínil jako možnost. Ne jako něco, co jste tehdy provedli.“

„Nikdy jsme ho neměli. Z poslední římsy je vidět horní hrana, alespoň bývala. Kdyby se hák zachytil a kdyby na plošině nikdo

nestál, člověk by mohl vylézt. Jsou v tom dvě podmínky, které neznám, a skála k nim může přidat další."

„Zítra mi ukážeš každé místo, kde se rozhoduje mezi cestou a pádem. Na Ctiborův spěch se skála ptát nebude."

Dobeš přejel palcem po hraně prkénka. „Kdybych jim cestu popsal sám, slyšeli by hlavně to, že vede vzhůru."

Dobeš odsunul prkénko s chlebem stranou. Džbán představující hrad zůstal uprostřed stolu.

„A jestli je na hradě pořád Mikuláš?" zeptal se Beneš.

Dobeš chvíli hleděl na hliněnou nádobu. „Pak nepočítej s tím, že zadní východ nechává bez dozoru jen proto, že o něm lidé venku nevědí. Podezíral vlastní stráže, nechával je kontrolovat navzájem a rozkazy měnil tak, aby nikdo neznal službu dlouho dopředu. Možná ho mezitím odvolali. Jestli ne, poznám jeho způsob dřív než jeho tvář."

Vzal meč a odešel ke stáji zkontrolovat koně na ráno.

Za chvíli se vrátila Markéta. Zavřela dveře a položila závoru. V rukou držela Bohušův mokrý plášť. Běla jej odmítla nechat v dřevěné komoře, dokud alespoň trochu neuschne. Markéta látku pověsila blíž k ohni a spodní okraj přehnula přes lavici, aby se nedotýkal plamene.

„Půl kopy za cestu a prohlídku skály je poctivá nabídka," řekla. „Právě proto se mi nelíbí, jak rychle ji nabídl. Člověk, který tolik zaplatí za odpověď, obvykle potřebuje víc než samotnou odpověď."

Beneš se zadíval do ohně. „Slíbil jsem průzkum. Nic víc."

„Jakmile jim řekneš, že cesta existuje, uslyší útok."

Beneš neodpověděl hned. Z Bohušova pláště spadla na podlahu kapka a rozlila se do tmavé skvrny.

„Tady se ti odmítá snadno," řekla Markéta. „Pod hradbou bude každé ne znít jinak."

Beneš přejel palcem po hraně stolu. „Pak je odmítnu pod hradbou."

Markéta držela prázdné prkénko ještě několik nádechů. „Tak si to pod hradbou připomeň." Pak prkénko odnesla ke dveřím.

Ze dvora dál kapalo. Pomaleji než ráno, ale stále pravidelně. Když utichly poslední kroky u stáje a Běla přikryla oheň popelem, zůstalo v domě slyšet každé dopadnutí vody ze sýpky.

Bohuš spal v hostovské komoře při východním hrazení. Dobeš si ustlal v zadní části domu, aby byl před svítáním u koní první. Beneš s Markétou odešli do své komory, ale spánek s nimi nepřišel.

V ohništi za stěnou dohasínaly uhlíky. Úzkou škvírou pod dveřmi pronikal do komory slabý červený pruh a při každém závanu se ztrácel. Beneš ležel na zádech s rukama pod hlavou. Markéta vedle něj dýchala příliš mělce a pravidelně na to, aby spala.

„Nespíš," řekla po dlouhé chvíli.

„Ty také ne."

Markéta se obrátila na bok. Ve tmě rozeznával jen bledší obrys její tváře. „Myslím na to, co Bohuš skutečně chce. Ne na cestu ke skále."

„Dnes jsem mu slíbil jen průzkum."

„Až mu ukážeš cestu, nebude chtít náčrt. Bude chtít muže, který po ní půjde první."

Beneš znal stejnou odpověď od chvíle, kdy Dobeš položil na stůl džbán a dva kusy chleba. Vyslovit ji však znamenalo připustit, že ranní odjezd není oddělený od útoku tak čistě, jak tvrdil Bohušovi i sobě.

„Jestli cesta nebude bezpečná, vrátím se," řekl.

„A jestli bezpečná bude?"

Ze sýpky dopadla další kapka. Beneš místo odpovědi obrátil hlavu ke dveřím.

„Po Žilině jsi řekl, že už nebudeš vyhledávat cizí války," pokračovala Markéta. „Po svatbě jsi to řekl znovu. Že nebudeš brát peníze za boj, do kterého nemusíš."

„Řekl jsem, že nebudu jezdit za každou službou, kterou mi někdo nabídne. A že nepůjdu do bitvy jen proto, abych si přivezl žold."

„Vraní Hora není tvůj hrad."

„Hvozd ale můj je." Beneš se zvedl na lokti. „Viděla jsi střechu sýpky. Po ní čeká chlév, hrazení, kovář a obilí na zimu. Půl kopy zaplatí průzkum. Jestli za útok nabídnou částku, která ty věci skutečně napraví, odmítnout ji nebude totéž jako odmítnout marnivost."

Markéta chvíli mlčela. Ne proto, že by jejich dluhy neznala. Každému z nich dokázala přiřadit člověka, nástroj i den práce. Právě proto její hlas zůstal klidný. „Jak velká musí být částka, aby přestalo platit slovo, které jsi dal?"

„Nevím." Beneš si sedl a opřel záda o chladnou stěnu. „Kdyby nám nabídli jen podíl na kořisti nebo slib, odmítnu. Kdyby to byly peníze na jednu opravu, odmítnu také. Ale jestli by za jedinou cestu po skále mohl Hvozd přežít zimu bez dalšího dluhu, nevím,

jestli mám právo říct ne jen proto, abych si připadal věrný vlastnímu rozhodnutí.“

Markéta se posadila vedle něj. Přikrývku si přitáhla k ramenům. „Neříkej potom, že jsi to udělal pro mě.“

„To jsem neřekl.“

„Řekneš si to sám. Až budeš stát pod hradem a budeš potřebovat důvod udělat další krok, představíš si mě, střechu a prázdnou truhlici. Nechci být důvod, kterým si tu volbu omluvíš.“

Beneš natáhl ruku a našel její dlaň. Markéta ji neodtáhla. „Co tedy chceš, abych udělal?“

„Chci, abys věděl, co přijímáš. Hvozd nepotřebuje jen stříbro. Potřebuje svého pána. Já nepotřebuji opravenou střechu tolik, abych pod ní měla čekat, jestli se vrátíš.“

Beneš sevřel její prsty. Pod Žilinou se rozhodoval mezi kroky, na něž nebyl čas hledat jména. Po návratu si namlouval, že stačí podobná místa znovu nevyhledávat. Svatba mu dala slibu tvar, který do té doby neměl: nevracet se dobrovolně tam, odkud se lidé vracejí po částech nebo vůbec.

„Když nabídku přijmu, bude to moje rozhodnutí,“ řekl. „Ne tvoje a ne Hvozdu.“

„Ano.“

„A když ji odmítnu, poneseme to, co nebude opravené, oba.“

„To už děláme.“

Lehli si znovu. Markéta zůstala obrácená k němu a Beneš držel její ruku mezi oběma dlaněmi. Žádný z nich neřekl, že druhý má pravdu. Za stěnou dohasl poslední uhlík a pruh pod dveřmi zmizel.

Beneš usnul až nad ránem, na tak krátkou chvíli, že o ní později nevěděl. Vraní Hora stále ležela několik hodin cesty od Hvozdu. Ve tmě mezi nimi však poprvé stála částka, kterou ještě nikdo nevyslovil.

III. KAPITOLA

Oheň na Hvozdě

Beneše probudil křik ze dvora.

Nejdřív nerozuměl slovům. Slyšel prudké kroky pod oknem, úder dřeva o kámen a potom Ondřejův hlas od vrat.

„Hoří! Vstávejte!“

Konec ukázky. Pokračování v připravovaném románu Vraní Hora.

Osada v lese · https://timely-praline-2519db.netlify.app/